

Antti Lindtman sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä järjestöjen työllistämis- ja kotouttamisprojekteihin sekä palkkauskaton purkamiseen (10 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Yhdistys- ja säätiötyönantajille tarkoitettua 100 % tukea 65 % työaikaan vastaavaan palkkaosuu-teen ei ole ollut mahdollista myöntää huhtikuun 2017 kaikkien TE-keskusten alueilla. Tämä joh-tuu ko. tukimuodolle valtion budjettiin asetetusta 3 000 henkilötyövuoden kiintiöstä, joka siis asetettiin muille kuin elinkeinotoimintaa harjoittaville yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhteisöille, joille myönnetään palkkatuki 100-prosenttisena enintään 65 prosentin työaikaan vastaavalta osin. Siksi 3 000 palkkauskatto on purettava.

Palkkatuen edellytyksenä on nykyisin aiempaa se, että palkkatuetussa työssä tehtäviä työtehtäviä ja työpaikkoja on löydettävissä myös avoimilta työmarkkinoilta. Kohdentamalla 100/65 -prosen-tin kiintiö työvoimapolitiittisille hankkeille mahdollistettiin se, että hankkeet voisivat päästä rahoit-tuksessa asetettuihin tavoitteisiin. Lisäksi kiintiön kohdentamista hankkeille puolsi se, että hank-keissa on asiakkaiden ohjaukseen tarvittavat resurssit. Koska kiintiö oli varsin pieni, TYÖ- hankkeetkin joutuivat kuitenkin tinkimään esittämistään työllistämistavoitteista.

Suomessa on paljon tekemätöntä työtä. Kolmas sektori ja siinä erilaiset järjestöt ovat usein vai-keuksissa varsinaisessa toiminnassaan liian vähäisen henkilöstön takia. Järjestötoiminta profes-sionalisoituu samoin kuin muukin yhteiskunta. Etenkin sosiaaliset auttamisjärjestöt ja liikuntajär-jestöt ohjaus- ja neuvontatoimintoinen perustuvat hyvin usein talkoo- tai oto-työvoimaan.

Välityömarkkinoiden idea on, että ne toimivat siirtymänä vaikean työttömyyden ja avointen työ-markkinoiden välissä. Joidenkin ihmisten kohdalla ne voivat olla pysyvä vaihtoehto. Välityö-markkinoilla työllistetään pitkäaikaistyöttömiä ja samalla voidaan tukea asiakkaiden hyvinvoin-tia mm. ikääntyneiden kotona asumista esimerkiksi sotaveteraanien kotiapulla, siivouspalveluil-la, omakotitalkkareilla, ym.

Säätiöt ja yhdistykset työllistävät pitkään työttömänä olleista merkittävän määrän verrattuna markkinaehtoihin yrityksiin.

Työvoimapolitiikan tulokseksi odotetaan työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Sinne eivät kuitenkaan kaikki yllä nykyisillä mm. työvoiman tuottavuus- ja tulosodotuksilla. Kolmas sektori painottaa omissa toiminnoissaan sosiaalisia näkökulmia. Julkisin varoin tuettu työllistämistoi-minta antaa niille mahdollisuuden joustaa tuottavuus- ja tulosodotuksista. Niiden työllistämistoi-

Talousarvioaloite TAA 267/2017 vp

mintaan liittyy usein muutakin tukea sekä ennen että jälkeen palkkatuettua jaksoa. Osa toiminnasta tukee pitkään työttömänä olleiden ihmisten arjen hallintaa.

Tarpeellista hyvinvointia lisäävää on loputon määrä markkinoiden tarjonnan ulkopuolella; esimerkiksi pienimuotoista kotiapua, kaupassakäyntiä, lehtienharavointia, lumenluontia, lastenhoidtoa, näkövammaisten lukupalvelua, ym.

Työ on satunnaista eikä sille ole kaupallisia tarjoajia tai asiakkaiden maksukyky ei yllä markkinahintaiseen palveluun. Osa näistä markkinoiden ulkopuolisista tehtävistä hoituu naapuriavun kautta tai valitettavasti myös pimeillä työmarkkinoilla.

Lisäksi on työ, joka sinänsä kuuluu julkisen palveluvelvoitteen henkeen, mutta johon ei löydy työvoimaa tai sitä ei ole varaa teettää julkisin varoin. Tällaista työtä voi olla esimerkiksi vanhusten laitoshoidossa vanhusten ulkoiluttaminen, heille lukeminen ja seuran pitäminen. Osa ympäristöstä tai kierrätystoiminnasta voi hyvin olla välityömarkkinoiden kontolla.

Työn roolin uudelleenajattelu ja -organisointi on tarpeen, jotta hyvinvointia lisäävä työ ja työttömyyden hoito saadaan toimimaan. Tässä työssä voidaan hyödyntää hankintalain uudistamista.

Pitkäaikaistyöttömyyden taltuttamiseksi tulee rakentaa tietoisesti avustavan työvoiman joukkoja, jotka voivat olla välityömarkkina-luonteisia.

Työn uudelleenorganisointi tehdään järjestelmällisesti ja työntekijäjärjestöjen kanssa neuvotellen. Uudelleenorganisointi ei tarkoita ammattitaitovaatimuksista lipsumista. Kyse on siitä, että mietitään, mitkä tehtävät voidaan eriyttää nykyisistä ammattilaisten tehtävistä avustaviksi tehtäviksi, jotta osaavampi työvoima voi keskittyä ydintehtäväänsä.

Ikääntyminen tuo mukanaan monia palvelutarpeita, joihin yhteiskunnalla ei ole nyky mekanismeilla varaa ja joihin palvelutarvitsijoilla ei ole varaa markkinaehtoisesti. Näissä toiminnoissa yhdistetään tietoisesti välityömarkkinat ja yhteinen hyvä.

Ikääntyneiden ja vammaisten tukien pitkäkestoinen käyttö mahdollistetaan ilman byrokratiaa. On tarpeen selkiyttää kriteereitä, joilla vammaisten palkkatuen voi myöntää pysyvästi.

Järjestöissä on olemassa paljon organisointikykyä ja valmiuksia viedä läpi vaativiakin projekteja tuloksekkaasti. Työllistämässä järjestöt ovat alikuormitettu voimavara. Liiallinen byrokratia suhteessa saatuun tukeen ja tuen pituuden sekä tason alttius jatkuville muutoksille on monissa ruhonjuuritason järjestöissä koettu järkevän, järjestön lähtökohdista mielekkään työllistämisen esteeksi.

Järjestöt luovat osallisuutta ja kasvattavat kansalaistaitoja. Ne kykenevät yhdistämään oman toimintansa työllistämisen ja maahanmuuttajien kotouttamisen koko yhteiskuntaa palvelevaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 267/2017 vp

että eduskunta lisää 10 000 000 euroa momentille 32.30.51 järjestöjen työllistämis- ja koulutusprojekteihin ja muuttaa perusteluiden toisen kappaleen 3 kohdan päätösosaa siten, että järjestöihin työllistettävien enimmäisraja 3 000 henkilöä sekä palkkakatto poistetaan.

Helsingissä 29.9.2017

Antti Lindtman sd
Maria Guzenina sd
Jukka Gustafsson sd
Tarja Filatov sd
Sanna Marin sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Susanna Huovinen sd
Lauri Ihalainen sd
Ilkka Kantola sd
Riitta Myller sd
Kristiina Salonen sd
Joona Räsänen sd
Sirpa Paatero sd
Ilmari Nurminen sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Satu Taavitsainen sd
Katja Taimela sd
Antti Rinne sd
Harry Wallin sd
Jutta Urpilainen sd
Tytti Tuppurainen sd
Erkki Tuomioja sd
Pilvi Torsti sd
Suna Kymäläinen sd
Tuula Haatainen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Krista Kiuru sd
Timo Harakka sd
Pia Viitanen sd